

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Rady o vytvoření rámce Společenství pro shromažďování, správu a využívání údajů v odvětví rybolovu a pro podporu vědeckého poradenství pro společnou rybářskou politiku

KOM(2007) 196 v konečném znění – 2007/0070 (CNS)

(2008/C 10/14)

Dne 1. června 2007 se Rada, v souladu s článkem 37 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci výše uvedené.

Specializovaná sekce Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 6. září 2007. Zpravodajem byl pan SARRÓ IPARRAGUIRRE.

Na 438. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 26. a 27. září 2007 (jednání dne 26. září 2007), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 150 hlasy pro, 1 hlas byl proti a 4 členové se zdrželi hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Výbor obecně vítá návrh nařízení.

1.2 EHSV má jisté pochybnosti, zda návrh nařízení skutečně přinese „zjednodušení“ s ohledem na aktuálně platné nařízení a zda přispěje ke snížení správní zátěže jak pro členské státy, tak i pro dotčené subjekty.

1.3 Výbor považuje definici „koncový uživatel“, kterou používá Evropská komise, za nepřesnou, neboť umožňuje, aby každá osoba byla považována za koncového uživatele. Z toho důvodu navrhuje Komisi, aby definici upravila tak, aby formule byla mnohem přesnější.

1.4 EHSV se domnívá, že environmentální údaje by měly být shromažďovány zejména na základě studií na moři, které budou provádět členské státy prostřednictvím vědeckých rybolovných výzkumů.

1.5 Výbor se domnívá, že Komise by měla více upřesnit důvody porušování vedoucí k sankcím uplatňovaným vůči členským státům a pozměnit odpovídajícím způsobem finanční opravy.

1.6 EHSV žádá Komisi, aby odstranila podmínku týkající se zajištění přístupu pracovníků provádějících shromažďování hospodářských údajů do podnikových prostorů, neboť to může z právního hlediska být problematické.

1.7 Výbor se domnívá, že Komise by měla přesně stanovit financování programů pro pozorovatele na moři prostřednictvím členských států a maximálně omezit vlastní výběrové programy, které mají být prováděné posádkou, neboť mohou posádku nadměrně zatěžovat.

1.8 V souvislosti s posouzením dopadů rybolovné činnosti na životní prostředí se Výbor domnívá, že je nutné, aby Evropská komise jasně stanovila, jaké údaje budou zapotřebí a kdo je obdrží.

1.9 Výbor se domnívá, že shromažďování údajů pro hodnocení stupně vzájemného působení druhů je obtížně proveditelné a proto navrhuje jeho zrušení.

1.10 Výbor chce v souvislosti se správou a využíváním shromážděných základních údajů poukázat na význam důvěrného nakládání se shromážděnými údaji, což je důležité pro všechny, kteří k nim mají dle návrhu nařízení přístup.

1.11 Výbor se domnívá, že je téměř vyloučené, aby programy Společenství a národní programy byly spuštěny v roce 2008, a doporučuje proto Komisi, aby se začaly uplatňovat až v roce 2009.

2. Odůvodnění

2.1 Systematické shromažďování spolehlivých základních údajů o rybolovu je úhelným kamenem pro odhad rybích populací a vědecké poradenství, a má proto kritický význam pro provádění společné rybářské politiky (SRP).

2.2 Komise přezkoumala po několikaletém provádění stávající rámec shromažďování údajů⁽¹⁾ a stanovila, že shromažďování musí být revidováno, aby náležitě vzalo v úvahu na loďstvu založený přístup k řízení rybolovu, potřebu rozvíjet přístup zohledňující ekosystém, potřebu zlepšit jakost, úplnost a širší přístup k údajům v oblasti rybolovu, účinnější podporu pro poskytování vědeckého poradenství a rozvoj spolupráce mezi členskými státy.

⁽¹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1543/2000, kterým se stanoví rámec Společenství pro shromažďování a správu údajů nezbytných k řízení společné rybářské politiky, Úř. věst. L 176, 15.7.2000, jakož i další nařízení v oblasti shromažďování a správy údajů o rybolovu.

2.3 Z tohoto důvodu předkládá návrh nařízení Rady „o vytvoření rámce Společenství pro shromažďování, správu a využívání údajů v odvětví rybolovu a pro podporu vědeckého poradenství pro společnou rybářskou politiku“^(?), který je předmětem tohoto stanoviska a jehož cílem je vypracování dlouhodobých, dobře integrovaných regionálních výběrových programů, týkajících se biologických, hospodářských, environmentálních a sociálních údajů, a který má splnit nové požadavky vytvářené potřebou přejít na řízení rybolovu a na řízení rybolovu zohledňující ekosystém.

2.4 Návrh má za cíl, aby se nový systém shromažďování údajů vztahoval na celý proces, od shromažďování údajů na moři po jejich využití koncovými uživateli. Inovací návrhu je zahrnutí shromažďování environmentálních údajů, jehož hlavním účelem je sledování dopadů rybolovné činnosti na mořský ekosystém, dále zavedení finančních sankcí pro členské státy za nedodržování předpisů, zlepšení přístupu k údajům a jejich využití a snížení správní zátěže pro všechny zainteresované strany (zjednodušení).

3. Obecné připomínky

3.1 Za účelem zlepšení vědeckého poradenství obsahuje návrh nařízení předpisy o shromažďování a správě biologických, hospodářských, environmentálních a sociálních údajů v odvětví rybolovu; shromažďování a správa mají probíhat v rámci víceletých programů a údaje mají být využity v rámci SRP.

3.2 Tyto základní údaje o rybolovu mají umožnit vyhodnocení činnosti rozdílných rybářských loďstev, přípravu souhrnů shromážděných údajů v souladu s dalšími předpisy Společenství o SRP, výpočet celkového objemu úlovků a výmětu pro jednotlivé populace a skupiny plavidel, klasifikaci úlovků dle zeměpisné oblasti a časového období, odhad hojnosti a rozdělení populací, posouzení dopadů rybolovné činnosti na životní prostředí, vyhodnocení sociální a ekonomické situace v odvětví rybolovu, sledování vývoje cen úlovků plavidel Společenství a dovozu a vyhodnocení sociální a ekonomické situace v průmyslu.

3.3 Financování těchto činností je obsaženo v nařízení Rady (ES) č. 861/2006 ze dne 22. května 2006, kterým se stanoví finanční opatření Společenství pro provádění společné rybářské politiky a pro oblast mořského práva^(?), a ke kterému Výbor již vydal příslušné stanovisko⁽⁴⁾.

3.4 V návrhu nařízení je věnována obzvláštní pozornost kontrole jakosti a ověřování shromážděných údajů, přičemž finanční příspěvek Společenství je vázán na provádění kontroly jakosti a dodržování schválených norem jakosti.

3.5 Různá jiná nařízení Společenství zahrnují rovněž ustanovení o shromažďování a správě údajů v odvětví rybolovu, a to i ustanovení o shromažďování a správě údajů týkajících se

rybářských plavidel, jejich činností a úlovků a o monitorování cen, náhodných úlovčích kytovců a podmínkách vztahujících se na rybolov v hlubokém moři, jež by měla být vzata v úvahu v tomto nařízení, má-li být zaveden komplexní a harmonizovaný systém shromažďování údajů.

3.6 Výbor obecně vítá návrh nařízení. S obavami ovšem sleduje trvalý nárůst předpisů Společenství, což s sebou přináší více správní zátěže. EHSV má v tomto případě jisté pochybnosti, zda návrh nařízení skutečně přinese zjednodušení a zda přispěje ke snížení správní zátěže jak pro členské státy, tak i pro dotčené subjekty.

3.7 EHSV dále považuje za velmi uspokojivé, že se návrh ve větší míře věnuje environmentálním aspektům rybolovné činnosti a že na jeho základě mohou být získány údaje, kterou jsou nutné pro uplatňování řízení rybolovu založeném na přístupu zohledňující ekosystém.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Návrh nařízení začíná definicí některých klíčových pojmů, mezi které patří: odvětví rybolovu, rekreační rybolov, mořské regiony, základní údaje, podrobné údaje, agregované údaje, odběr vzorků podle loďstva, rybářské plavidlo Společenství a koncoví uživatelé. EHSV se domnívá, že definice koncových uživatelů je nepřesná, neboť je definuje jako „fyzické nebo právnické osoby nebo organizace se zájmem o vědeckou analýzu údajů týkajících se odvětví rybolovu“. Výbor si myslí, že podle této definice by mohl být koncovým uživatelem kdokoli. Z toho důvodu navrhuje Evropské komisi, aby definici upravila tak, aby vystihovala mnohem přesněji skutečné koncové uživatele.

4.2 Pro shromažďování údajů stanoví Komise víceletý program Společenství, který se týká:

- obchodního rybolovu prováděného rybářskými plavidly Společenství ve vodách a mimo vody Společenství;
- rekreačního rybolovu prováděného ve vodách Společenství;
- činností v oblasti akvakultury, prováděných na území členských států a ve vodách Společenství;
- zpracovatelského průmyslu produktů rybolovu.

4.3 Členské státy vypracují v souladu s programem Společenství národní programy shromažďování údajů, které budou zahrnovat postupy a metody, které se použijí při shromažďování a analýze údajů a při hodnocení jejich správnosti a přesnosti. Národní programy obsahují zejména následující položky:

- národní výběrové programy;
- program pozorovatelů na moři, když je to nutné;
- program šetření na moři.

^(?) KOM(2007) 196 v konečném znění, 18.4.2007.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 160, 14.6.2006.

⁽⁵⁾ NAT/280 – CESE 1490/2005, Úř. věst. C 65, 17.3.2006.

4.4 Komise ve svém návrhu uvádí, že programy Společenství a národní programy mají být sestaveny na tříleté období. První programy mají pokrýt období od roku 2008 do roku 2010 včetně. Výbor se domnívá, že je téměř vyloučené, aby programy byly spuštěny v roce 2008, a doporučuje proto Komisi, aby začaly být uplatňovány v roce 2009.

4.5 Členské státy koordinují své národní programy s jinými členskými státy ve stejném mořském regionu a budou se snažit o koordinaci svých činností s třetími zeměmi se svrchovaností nebo jurisdikcí nad vodami ve stejném mořském regionu tak, jak k tomu již dochází v rámci regionálních rybolovných organizací.

4.6 Vědeckotechnický a hospodářský výbor pro rybářství (VTHVR) vyhodnotí národní programy, jejich případné změny a vědeckou významnost údajů, které mají být shromažďovány. Komise schválí národní programy na základě hodnocení provedeného VTHVR.

4.7 Výbor souhlasí s plánem shromažďování a správy údajů v rámci víceletých programů. Rád by ovšem Komisi upozornil na to, že z návrhu nařízení není zřejmé, jaké dopady bude mít shromažďování údajů o rybolovu na každodenní práci posádky, a to především těch údajů, které se týkají dopadů rybolovné činnosti na životní prostředí. V tomto smyslu se EHSV domnívá, že environmentální údaje by měly být shromažďovány zejména na základě studií na moři, které budou provádět členské státy prostřednictvím vědeckých rybolovných výzkumů.

4.8 Novinkou je, že při nedodržení předpisů obsažených v návrhu nařízení může Komise uvalit na členské státy sankce, které by spočívaly ve snížení či vysazení finanční podpory pro jejich národní programy. Výbor považuje tento návrh za vhodný a doufá, že členské státy dodrží své povinnosti a vyhnou se tak sankcím. Výbor se nicméně domnívá, že Komise by měla více upřesnit případy porušování vedoucí k sankcím uplatňovaným vůči členským státům a pozměnit odpovídajícím způsobem finanční opravy.

4.9 Jak se uvádí v odstavci 4.3, budou víceleté národní výběrové programy obsahovat:

- plán odběru vzorků biologických údajů pro vzorkování podle loďstva, včetně případně v oblasti rekreačního rybolovu;
- plán odběru vzorků údajů o ekosystému, které umožní odhadnout stupeň vzájemného působení druhů a vliv odvětví rybolovu na životní prostředí;
- plán odběru vzorků ekonomických a sociálních údajů, které umožní posoudit sociální a ekonomickou situaci odvětví rybolovu.

4.10 Výbor opakuje svůj postoj vyjádřený ve stanovisku k nařízení (ES) č. 861/2006, ve kterém uvádí, že ve snaze zlepšit vědecké poradenství by mělo být možné prostřednictvím členských států financovat výdaje vzniklé v odvětví rybolovu Společenství na provádění studií nutných k vyhodnocení dopadu

rybolovných činností na životní prostředí a k vyhodnocení sociální a ekonomické situace v daném odvětví.

4.11 Komise uvádí, že členské státy mají zajistit, aby pracovníci provádějící odběr měli kvůli splnění svých povinností přístup:

- ke všem vykládkám, včetně případně ke všem překládkám a přesunům do akvakultury;
- do podnikových prostorů pro shromažďování hospodářských údajů.

4.12 EHSV by Komisi rád upozornil na to, že z právního hlediska je problematické zajistit přístup pracovníků provádějících shromažďování hospodářských údajů do podnikových prostorů. Proto vyzývá Komisi, aby toto ustanovení zrušila.

4.13 Shromažďování údajů o rybolovu v rámci národních programů závěrem předpokládá, že bude za prvé umožněna přítomnost pozorovatelů na moři na palubě plavidla, bude-li to nutné pro shromažďování údajů, a za druhé budou prováděna vědecká šetření na moři za účelem odhadu hojnosti a rozdělení populací, nezávisle na údajích poskytnutých obchodním rybolovem a posouzení dopadů rybolovné činnosti na životní prostředí.

4.14 EHSV považuje oba postupy za nutné pro doplnění shromažďování údajů o rybolovu a domnívá se, že by Komise měla přesně stanovit financování programů pro pozorovatele na moři prostřednictvím členských států. Výbor chce Komisi upozornit na to, že vlastní výběrové programy, které mají být prováděné posádkou v případě, že pozorovatelé na moři nemohou být přijati na palubu na základě zřejmého nedostatku místa v plavidle nebo z bezpečnostních důvodů, mohou pro posádku znamenat nadměrnou pracovní zátěž.

4.15 V souvislosti s posouzením dopadů rybolovné činnosti na životní prostředí se Výbor domnívá, že je nutné, aby Evropská komise jasně stanovila, jaké údaje budou zapotřebí a kdo je obdrží.

4.16 Návrh nařízení uvádí, že členské státy zaručí prostřednictvím počítačových databází bezpečné uložení a důvěrné nakládání se shromážděnými základními údaji. Členské státy rovněž odpovídají za jakost a úplnost shromážděných základních údajů a také z nich odvozených podrobných a agregovaných údajů.

4.17 Výbor považuje za správné, že tato odpovědnost připadne členským státům, neboť důvěrnost je pro rybářské podniky velmi důležitá.

4.18 Důvěrné nakládání s údaji je velmi důležité, neboť vnitrostátní počítačové databáze budou obsahovat všechny základní údaje související s:

- nařízením (EHS) č. 2847/1993 o zavedení kontrolního režimu pro společnou rybářskou politiku;
- nařízením (ES) č. 779/1997 o zavedení režimu řízení intenzity rybolovu v Baltském moři;

- nařízení (ES) č. 104/2000 o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a akvakultury;
- nařízení (ES) č. 2347/2002, kterým se stanoví zvláštní podmínky přístupu k rybolovu hlubinných populací a s tím spojené požadavky;
- nařízení (ES) č. 812/2004, kterým se stanoví opatření týkající se náhodných úlovků kytovců při rybolovu.

Dále budou obsahovat údaje, které jsou uvedeny v předkládaném návrhu nařízení a vztahují se:

- na údaje o činnosti plavidel na základě informací ze satelitního sledování a jiných monitorovacích systémů;
- na údaje o celkovém objemu úlovků za jednotlivé populace podle jednotlivých skupin obchodních plavidel, včetně výmětu, a případně na údaje o úlovku v oblasti rekreačního rybolovu;
- na biologické údaje požadované pro sledování stavu využívaných populací;
- na údaje o ekosystému potřebné pro posouzení dopadů rybolovných činností a činností v oblasti akvakultury na životní prostředí;
- na údaje pro hodnocení stupně vzájemného působení druhů;

- na ekonomické a sociální údaje z oblasti loďstva a zpracovatelského průmyslu.

4.19 Co se týče údajů pro hodnocení stupně vzájemného působení druhů je Výbor názoru, že toto hodnocení vzhledem k ambivalentnosti a nepřesnosti nelze provádět a proto navrhuje jeho zrušení.

4.20 Členské státy zpracují základní údaje do formy souborů podrobných nebo agregovaných údajů v souladu s příslušnými mezinárodními normami a s protokoly dohodnutými na regionální úrovni a prostřednictvím dohod s Komisí je poskytnou jí a relevantním vědeckým organizacím.

4.21 Členské státy předávají podrobné a agregované údaje v bezpečném elektronickém formátu.

4.22 Členské státy mohou odmítnout předání příslušných podrobných a agregovaných údajů jen pokud existuje riziko, že přitom dojde k identifikaci fyzických a/nebo právnických osob nebo v případě, že koncoví uživatelé nesplňují povinnosti uvedené v návrhu nařízení.

4.23 Výbor chce v souvislosti se správou a využíváním shromážděných údajů poukázat na význam důvěrného nakládání se shromážděnými základními údaji, zejména údajů o činnosti plavidel na základě informací ze satelitního sledování, a proto žádá Komisi, aby v tomto případě stanovila jiný způsob zacházení.

V Bruselu dne 26. září 2007

Předseda

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Dimitris DIMITRIADIS